00221498

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia

Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

C 22/I/69

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ

PRE-TRIAL CHAMBER

CHAMBRE PRELIMINAIRE

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក-កសចស (អបជ០៣)

ចំពោះមុខ:	ចៅក្រម ប្រាក់ គឹមសាន, ប្រធាន
	ចៅក្រម Rowan DOWNING
	ចៅក្រម ន័យ ថុល
	ចៅក្រម Katinka LAHUIS
	ចៅក្រម ហួត វុទ្ធី
កាលបរិច្ឆេទ:	២៩ សីហា ២០០៨

សាធារណៈ

សេចក្តីបង្គាប់ស្តីពីសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមានមេធាវីតំណាង ក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យជូនអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដោយខ្លួនឯង

ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា

ជា លាង

Robert PETIT

យ៉ែត ចរិយា

William SMITH

គាន់ សេណារ៉ុង

Anees AHMED

មេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ហុង គឹមសួន

ឡោ ជុនធី

នី ចាន់ឌី

គង់ ពិសី

Silke Studzinsky

យុង ផានិត

ជនត្រូវចោទ

អៀង សារី

សហមេធាវីការពារក្តី

អាង ឧត្តម

Michael G. KARNAVAS

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception): 29 / Augt / 2008
ម៉ោង (Time/Heure): 10:00
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: UCH ARUN

ឯកសារបានថតចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម
CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ នៃការបញ្ជាក់ (Certified Date/Date de certification): 29 / Augt / 2008
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé du dossier: UCH ARUN

PRE-TRIAL CHAMBER E.C.C.C. C.E.T.C. CHAMBRE PRELIMINAIRE

១. **អង្គបុរេជំនុំជម្រះ** នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា "អ.វ.ត.ក" យោងលើ "សេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនស្តីពីពាក្យសុំពិចារណាសារជាថ្មី លើសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យជូនអង្គបុរេជំនុំជម្រះដោយខ្លួនឯង" ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨ ("សេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំពិចារណាសារជាថ្មី")[១] ដែលនៅក្នុងនោះបានលើកឡើងថា នឹងមានចេញសេចក្តីសម្រេចមួយចំពោះសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមានមេធាវីតំណាង ក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យជូនអង្គបុរេជំនុំជម្រះដោយខ្លួនឯង។

២. អង្គបុរេជំនុំជម្រះរំលឹកថា បន្ទាប់ពីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី **សេខ ច័ន្ទធារី** បានដាក់ "ពាក្យសុំពិចារណាសារជាថ្មីស្តីពីសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យជូនអង្គបុរេជំនុំជម្រះ" និងបន្ទាប់ពីទទួលបានលិខិតរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ក្នុងនាមដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដែលមិនមានមេធាវីតំណាងចំនួនបីរូប នៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ ០០១ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានទទួលស្គាល់ផលវិបាកដែលអាចកើតមានឡើងចំពោះដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនទាន់មានមេធាវីតំណាង នៅពេលមានការចេញសេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំពិចារណាសារជាថ្មី។ ដូច្នេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានបើកលទ្ធភាពឱ្យជនត្រូវចោទដទៃៗទៀត និងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងនេះ (ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសំខាន់) ដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួន។[២]

៣. ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមានមេធាវីតំណាងចំនួនបីរូបនៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ ០០១ បានទទួលសេចក្តីសន្និដ្ឋានតបរួមគ្នា។[៣] តាងនាមឱ្យជនត្រូវចោទ អៀង សារី ឬជនត្រូវចោទដទៃទៀត មិនមានសេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្សេងទៀតបានទទួលឡើយ។ សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ត្រូវបានសង្ខេបនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំពិចារណាសារជាថ្មី។[៤]

៤. អង្គបុរេជំនុំជម្រះពិចារណាឃើញថា វាជាការចាំបាច់ក្នុងការចេញសេចក្តីបង្គាប់បន្ថែម ដើម្បីដោះស្រាយការព្រួយបារម្ភ ស្តីពីសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមានមេធាវីតំណាង ក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យជូនអង្គបុរេជំនុំជម្រះដោយខ្លួនឯង ដែលដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនមានមេធាវីតំណាងបានលើកឡើង។

---

[១] សេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំពិចារណាសារជាថ្មីស្តីពីសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យជូនអង្គបុរេជំនុំជម្រះដោយខ្លួនឯង ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨ C/22/I/៦៨។

[២] សេចក្តីបង្គាប់បន្ថែមស្តីពីពាក្យសុំពិចារណាសារជាថ្មីស្តីពីសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យជូនអង្គជំនុំជម្រះ ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ C22/I/59។

[៣] សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមានមេធាវីតំណាងចំពោះពាក្យសុំពិចារណាសារជាថ្មីស្តីពីសិទ្ធិរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក្នុងការថ្លែងប្រាស្រ័យជូនអង្គជំនុំជម្រះដោយខ្លួនឯង ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ C22/I/63។

[៤] សេចក្តីសម្រេចលើពាក្យសុំពិចារណាសារជាថ្មី វាក្យខណ្ឌទី ២២។

៥. អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានលើកឡើងនៅពេលមុនថា ភាគីមានជំហរ និងមានផលប្រយោជន៍ខុសៗគ្នានៅក្នុងដំណាក់កាលក្តីព្រហ្មទណ្ឌ។[៥] ចំពោះដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ករណីនេះឆ្លុះបញ្ចាំងនៅក្នុងវិធាន ២៣(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលចែងអំពីគោលបំណងនៃបណ្តឹងរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក គឺ (ក) ការចូលរួមនៅក្នុងដំណាក់កាលនីតិវិធីដើម្បីគាំទ្រដល់ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា និង (ខ) ទាមទារសំណង។ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ទោះបីមាន ឬគ្មានមេធាវីតំណាង មានលទ្ធភាពផ្តល់ភស្តុតាងដោយខ្លួនឯងនៅពេលធ្វើការគាំទ្រដល់ការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា។ លក្ខណៈនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះគឺថា ជាទូទៅ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទាំងនេះពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គច្បាប់ និងអង្គហេតុដែលមាននៅក្នុងសំណុំរឿង។

៦. វិធាន ៧៧(៤)នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា "សហព្រះរាជអាជ្ញា និងមេធាវីរបស់ភាគី អាចពិនិត្យសំណុំរឿងរហូតដល់ថ្ងៃសវនាការ។" ដូចគ្នានេះដែរ មាត្រា ២៥៩ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចែងថា "អគ្គព្រះរាជអាជ្ញានៃសាលាឧទ្ធរណ៍ និងមេធាវី អាចពិនិត្យសំណុំរឿងរហូតដល់ពេលជំនុំជម្រះ។"

៧. ដោយសារមានតែមេធាវីរបស់ភាគីប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចពិនិត្យអង្គហេតុនៅក្នុងសំណុំរឿង និងដោយសារនៅក្នុងរឿងក្តីស្ទើរតែទាំងអស់ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកច្បាប់ មេធាវីដែលបានដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន គឺជាបុគ្គលដែលអាចផ្តល់ជាជំនួយពាក់ព័ន្ធ ជូនតុលាការនៅក្នុងបញ្ហាទាំងនេះបាន។ យោងតាមគោលការណ៍ជំនុំជម្រះដោយយុត្តិធម៌ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានចេញសម្រេចកាលពីលើកមុន នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួនស្តីពី ការចូលរួមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងសវនាការបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំពោះការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៨ ("សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការចូលរួមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី") ដោយលើកឡើងថា ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីគួរដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ដើម្បីអាចឱ្យជនត្រូវចោទឆ្លើយតបលើបញ្ហាដែលបានលើកឡើង។[៦]

៨. យុត្តិសាស្ត្រថ្មីមួយគាំទ្រសម្អាងហេតុរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចលើការចូលរួមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ហើយយុត្តិសាស្ត្រថ្មីនេះលើកឡើងថា ផលប្រយោជន៍របស់ជនរងគ្រោះក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងដំណាក់កាលមុនអង្គសេចក្តី កើតចេញពីសិទ្ធិចំបងចំនួនពីគឺ សិទ្ធិស្វែងរកការពិត និងសិទ្ធិស្វែងរកយុត្តិ-

[៥] សេចក្តីសម្រេចលើបញ្ហាបន្ទាន់បង្ហំ ដែលមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានលើកឡើងនៅក្នុងសវនាការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ដែលប្តឹងជំទាស់នឹងដីកាសម្រេចឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ C22/I/46 ("សេចក្តីសម្រេចលើបញ្ហាបន្ទាន់បង្ហំ") វាក្យខណ្ឌទី ៣។

[៦] សេចក្តីសម្រេចលើការចូលរួមរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំពោះការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៨ C11/53 វាក្យខណ្ឌទី ៤៣។

ធម៌។[៧] បញ្ហាទាំងនេះគឺជាការព្រួយបារម្ភចំបង ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់អង្គជំនុំជម្រះ។ សិទ្ធិនីតិវិធីអាចត្រូវបានគេកម្រិត ប្រសិនបើវាចាំបាច់ក្នុងការធានាដល់ផលប្រយោជន៍ផ្សេងទៀតដែលមានភាពចម្រូងចម្រាស នៅពេលយើងអនុវត្តគោលការណ៍ភាពសមាមាត្រ។[៨] យើងគួរកត់សម្គាល់ថា នៅក្នុងកាលៈទេសៈមួយចំនួន តុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិបានផ្តល់សិទ្ធិយ៉ាងទូលំទូលាយដល់មេធាវីតំណាងរបស់ជនរងគ្រោះ ជាជាងជនរងគ្រោះ ដែលសិទ្ធិយ៉ាងទំលំទូលាយនោះមានដូចជា សិទ្ធិពិនិត្យឯកសារសម្ងាត់ និងសិទ្ធិចូលរួមក្នុងសវនាការអសាធារណៈ។[៩]

៩. អង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលបានថា ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមានមេធាវីតំណាង ស្ថិតក្នុងជំហរពិសេសមួយ ហើយអាចមានមេធាវីតំណាងដែលមិនមែនតាមការជ្រើសរើសរបស់ខ្លួន។ ប៉ុន្តែ ពួកគេអាចមានមេធាវីតំណាង ដោយសារបុព្វហេតុថវិកា។

១០. អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានទទួលស្គាល់ហើយថា ដោយសារផលវិបាកដែលអាចកើតចេញពីសេចក្តីសម្រេចគឺថា ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអាចនឹងមានមានលទ្ធភាពទាមទារសំណងនៅក្នុងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ។ ផលប្រយោជន៍របស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មិនមានភាពខុសគ្នាពីផលប្រយោជន៍របស់សហព្រះរាជអាជ្ញា។[១០] ដោយទទួលស្គាល់អំពីសិទ្ធិស្វែងរកការពិត និងសិទ្ធិស្វែងរកយុត្តិធម៌ នៅក្នុងកាលៈទេសៈបែបនេះ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមានមេធាវីតំណាងដោយស្របច្បាប់ អាចត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យថ្លែងប្រាស្រ័យជូនតុលាការដោយខ្លួនឯង។

១១. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ដើម្បីធានាឱ្យមានតុល្យភាពរវាងសិទ្ធិរបស់ភាគីទាំងអស់ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមានមេធាវីតំណាងដោយស្របច្បាប់ ដែលបានទាមទារសិទ្ធិថ្លែងប្រាស្រ័យជូនតុលាការដោយខ្លួនឯងនៅក្នុងសវនាការដែលបានរៀបចំធ្វើឡើង គួរធ្វើសំណើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដើម្បីធ្វើការពន្យល់អំពីខ្លឹមសារ និងភាពជាប់ទាក់ទងនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួន ដែលបានលើកឡើង។

---

[៧] *រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Katanga* "សេចក្តីសម្រេចលើការកំណត់សិទ្ធិនីតិវិធី ដែលភ្ជាប់ទៅនឹងឋានៈនីតិវិធីរបស់ជនរងគ្រោះនៅក្នុងដំណាក់កាលមុនអង្គសេចក្តី នៅក្នុងរឿងក្តី" លេខ ICC-01/04/-01/07-474 ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨ ("សេចក្តីសម្រេច ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨")។

[៨] សេចក្តីសម្រេច ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨ វាក្យខណ្ឌទី ១៤៨។

[៩] *រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Katanga* "សេចក្តីសម្រេចលើលក្ខខណ្ឌកម្រិតនៃការកំណត់សិទ្ធិនីតិវិធី របស់ជនរងគ្រោះដែលស្គាល់អត្តសញ្ញាណ" លេខ ICC-01/04-01/07-537 ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨ ("សេចក្តីសម្រេច ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨")។

[១០] សេចក្តីសម្រេចលើបញ្ហាបន្ទាន់បង្ខំ វាក្យខណ្ឌទី ៥។

PRE-TRIAL CHAMBER * E.C.C.C. * C.E.T.C. * CHAMBRE PRÉLIMINAIRE

ដូច្នេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបង្គាប់:

(១) ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមានមេធាវីតំណាងដោយស្របច្បាប់ អាចត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យថ្លែងប្រាស្រ័យជូនអង្គជំនុំជម្រះដោយខ្លួនឯង នៅពេលផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួនមានភាពខុសគ្នាពីផលប្រយោជន៍របស់ព្រះរាជអាជ្ញា។

(២) ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលមិនមានមេធាវីតំណាង ដែលបានទាមទារសិទ្ធិថ្លែងប្រាស្រ័យជូនអង្គបុរេជំនុំជម្រះដោយខ្លួនឯងនៅក្នុងសវនាការដែលបានរៀបចំធ្វើឡើង អាចធ្វើសំណើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដើម្បីធ្វើការពន្យល់អំពីខ្លឹមសារ និងភាពជាប់ទាក់ទងនឹងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួន ដែលបានលើកឡើង យ៉ាងហោចណាស់ឱ្យបានដប់ថ្ងៃ(១០) មុនថ្ងៃសវនាការ។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨

ប្រធានអង្គបុរេជំនុំជម្រះ

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ * PRE-TRIAL CHAMBER * CHAMBRE PRÉLIMINAIRE * E.C.C.C. * C.E.T.C.

ប្រាក់ គឹមសាន